

MAGYAR NYELVI FELADATLAP

a 8. évfolyamosok számára

2009. január 29. 14:00 óra

NÉV: _____

SZÜLETÉSI ÉV: HÓ: NAP:

Tollal dolgozz! Ügyelj a külalakra!
A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg.
A megoldásra összesen 45 perced van.
Az utolsó (10.) feladatra legalább 10–15 percet szánj!

Jó munkát kívánunk!

---

1. Alkoss értelmes szót a hiányzó betűk pótlásával!

Pl.: arkaarka → tarkabarka

a) epeupa → .....

b) hrchrc → .....

c) Írj az üres téglalapba egy olyan hárombetűs szót, amely a megadott szótagokkal összeolvasva új értelmes szavakat alkot!

vár –

ko –

ost –

.....
----

a	
b	
c	

2. Írd le egy szóval vagy szókapcsolattal, mit jelentenek az alábbi kifejezések, szókapcsolatok!

Pl.: Jól megy neki. – sikeres

a) Nem megy a fejébe. ....

b) Úgy megy, mint a karikacsapás. ....

c) A maga feje után megy. ....

d) Egyre megy. ....

e) Öltre megy valakivel. ....

a	
b	
c	
d	
e	

3. Írd a táblázat megfelelő részébe az oda tartozó szavak betűjelét, illetve számát!

A beszédhelyzet **szereplői**: (A) hivatalnok – ügyfél

(B) szakember – munkatárs

(C) diák – igazgató

(D) anya – gyermek

A szereplők **viszonya**: (1) baráti, (2) ellenséges, (3) bizalmas, (4) hivatalos

	Elhangzó mondatok	Szereplők	Viszonyuk
a)	– Kicsikém, hozd ide a könyvet!		
b)	– Hölgyem! Kérem, foglaljon helyet!		
c)	– Tibi, légy szíves, adj egy csavarkulcsot!		

a	
b	
c	

4. Keresd ki a szövegből azokat a szavakat, amelyek szerkezetük, felépítésük szerint párba állíthatók a megadott szavakkal!

A madarak télen sokat szenvednek az éhségtől. Ha szereted a nálunk telelő madarakat, és szívesen segítenél nekik átvészelni a telet, gondoskodj az élelmükről! Az etetőbe szórj kölest vagy tökmagot!

Pl.: gond/os/an – szív/es/en

- a) elkészülni .....
- b) kenyérhéjat .....
- c) barátságtól .....
- d) padokat .....
- e) síelő .....

a	
b	
c	
d	
e	

5. Írd a mondatok mellé, hogy milyen mondatrész szerepét tölti be a **tilos** szó az alábbi mondatokban!

- a) Az autóvezető nem vette észre a tilos jelzést. ....
- b) Tilosban parkoltam. ....
- c) A fűre lépni tilos! ....
- d) A tilos színe a közlekedésben a piros. ....

a	
b	
c	
d	

6. a) Összekeveredtek egy versszak sorai. Számozással rakd őket helyes sorrendbe!

..... s elejtjük ezt a drága percet is,
 ..... Az őszi napnak édes aranya
 ..... mint ág a levelet.
 ..... elsápad a hideg hegyek felett,

- b) Írd ki azt a két sort, amelyben hasonlat található!

.....
 .....

a	
b	

7. Olvasd el figyelmesen a következő szöveget, majd válaszolj a kérdésekre!

a	
b	
c	
d	
e	
f	
g	

Gregorics ilyenkor csak a fiúnak élt. Az utolsó leckeóra után ott várta az iskola kapujában, s a fiú szeretettel futott feléje – pedig a gonosz nebulók eleget csúfolódtak vele a vörös emberke miatt. Azt beszélték, hogy az maga a pokolbeli sátán, ő önti Wibra Gyuri fejébe egy varázsmondattal a feladott leckét, könnyű így első eminensnek lenni. Volt olyan gézengúz is, aki égre-földre esküdözött, hogy a rejtélyes öregnek lólába van, ha a csizmáját leveti. A rongyos vörös esernyőnek is, melyet mindig magával hordott, valami varázslatos tulajdonságot képzeltek, olyanformát, mint az Aladin lámpájáé lehetett. Parocsányi Pista, aki a legjobb verselő volt, egy disztichont is írt a vörös esernyőre. De meg is kapta érte a honoráriumot Wibra Gyuritól, olyan nyaklevest, hogy orrán, száján buggyant a vér.

A Gyuri fiút ezentúl bosszantani kezdte a rongyos vörös esernyő, mely nevetségessé tette osztálytársai előtt az „apabácsit”, s egy nap maga is előhozakodott Gregoricsnak:

– Bizony vehetne már, apabácsika, egy új esernyőt.

Az öregúr furfangosan mosolygott:

– Micsoda? Talán nem tetszik neked az esernyőm, te mizimázi?

– Kinevetik érte a diákok apabácsikát, higgye meg.

– Mondd meg a diákoknak, hogy nem mind arany, ami fénylik, ezt ők még nem tudják, de tedd még hozzá, hogy némelykor arany lehet az is, ami nem fénylik. Majd egyszer megérted te ezt. Majd, ha nagy leszel. *(Mikszáth Kálmán nyomán)*

- a) Karikázd be annak a mondatnak a betűjelét, amelyik legjobban összefoglalja az első bekezdés tartalmát!

A) Nem mind arany, ami fénylik.

B) Gyuri rá akarja venni Gregoricsot az ernyő cseréjére.

C) Csodás feltételezések az öreg kilétéről.

- b) Írd le, milyen jelek alapján mondták Gregoricsra a fiúk, hogy „maga a pokolbeli sátán”!
Nevez meg két elemet!

.....

Magyarázd meg egy szóval vagy körülírással, mit jelentenek a szöveg alábbi szavai!

c) nebuló: .....

d) gézengúz: .....

- e) Írd le, miről (azaz „mire”) írtak verset a diákok!

.....

- f)-g) Fejtsd ki 2-3 mondatban, milyen kapcsolatot fejez ki az „apabácsika” megszólítás Gregorics és Wibra Gyuri között!

.....

.....

.....

.....

8. Az alábbi bölcsességek kiemelt szavait egészítsd ki a megfelelő betűkkel!

a) A kivételes szerencse hű **k__sérője** az **ir__gység**.

b) A tett előtt mérlegelj, hogy a meggondolatlanság **vá__a** ne érjen, ne **ke__en** meggondolatlan tetteidért vezekelned!

c) Az öregség **koroná__a** a **tekinté__**.

d) Az idő változik, s vele **e__ütt** mi is.

e) Barátaink ítéletét is **gyan__val** kell fogadnunk, ha kedvezők ránk nézve.

f)-g) Karikázd be az alábbi mondatpárokban annak a mondatnak a betűjelét, amelyikben nincs hiba!

A) Széchenyi sokat vitázott Kossuth-tal.

B) Széchenyi sokat vitázott Kossuthtal.

A) A csapat a döntő mérkőzést 2009 tavaszán játssza.

B) A csapat a döntő mérkőzést 2009. tavaszán játssza.

a	
b	
c	
d	
e	
f	
g	

9. Az alábbi utcai beszélgetésben három nyelvhelyességi vagy stílusbeli hiba rejlik.

Húzd alá a hibákat, és írd le a helyes formát a megadott pontsorra!

– Hé! Nem tudja véletlenül, merre van a Kossuth utca?

– Itt, az öt kerületben.

– Hogy jutnák oda a leghamarabb?

– Szálljon fel a hetes buszra, és menjen vele két megállót!

– Köszönöm!

.....

.....

.....

a	
b	
c	

10. Írj 10-12 mondatos történetet, melynek tanulsága az alábbi közmondás!

Kétszer ad, aki gyorsan ad.

a	
b	
c	
d	
e	

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

